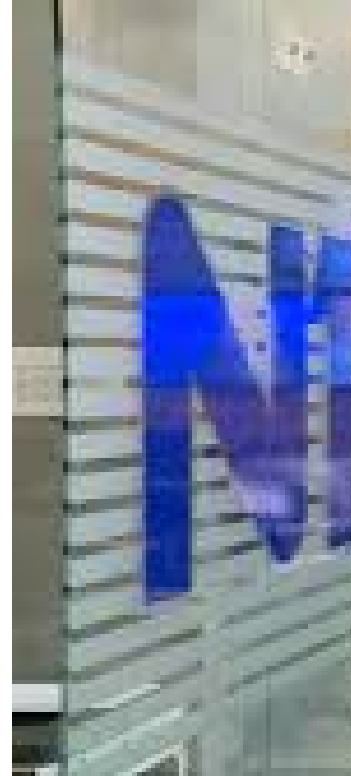

У земљи која има тешку историју убистава новинара нико не би требало да одмахује руком на притиске на новинаре, каже Југослав Ћосић, директор телевизије Н1. За "Дојче веле" је прича и зашто таблоиде назива „антисрпским медијима“.

Господине Ћосићу, у среду је одржан протест новинара и грађана поводом притисака на Вашу телевизију. Да ли Вас солидарност охрабрује? Наравно, то нам пуно значи у овом тренутку. Познато је да Н1 од првог дана ради у екстремно непријатељском медијском окружењу, да је годинама изложена притисцима, клеветима и нападима. Искрено, има тренутака када се осетите потпуно самим, као на ненасељеној планети. Али с времена на време деси се нешто овакво, пробуде се колеге, и то је доказ да нисмо сами и да је солидарност кључна за опстанак у овим временима. Охрабрен сам да наставимо овим шинама са овом уређивачком политиком.

То знају да буду клизаве шине, за вас посебно ове седмице кад је почео нови талас притисака. У понедељак је у двориште телевизије убачено више стотина летака са натписом „Република Србија – довиђена, Н1 – добродошли у Луксембург“. Како читате ту поруку?

Ово је пети инцидент у последњих неколико недеља. Као нови ниво притисака и претњи независним медијима у Србији. До сада нисмо имали теренски рад. Имали смо медијски рад у таблоидима који се у име власти обрачунавају са независним медијима, имали смо претње на друштвеним мрежама, а сада имамо и теренски рад. Ово је пети инцидент у последњих неколико недеља.

Знате ли ко вас то посећује?

Не знамо. Једино је јасно да је то системска акција, плод једне идеје и кампање. Лепили су нам плакате на суседно градилиште, онда на нашу ограду и донели су некакву рампу која треба да значи да смо у Луксембургу, а не у Србији... сада су нам бацили плакате у двориште и ја стварно не знам шта ће бацити следећи пут.

Зашто то схватате као „претњу“ а не као рецимо перформанс или критику?

Зато што се ово догађа паралелно са још једним процесом - све до последњих пар месеци нисмо имали парламент као алат обрачуна са независним медијима. Ко прати парламент, види да се то променило. Ако имате институције система у обрачуну са независним медијима, онда је тешко сагледати крај приче. У инциденту пред нашом зградом, ако се изолује, не видим ништа драматично, али покушавам да сагледам дијалектику и могући правац у којем ће ићи догађаји.

До које мере ми новинари ипак морамо имати дебљу кожу, а када треба да упалимо аларме? Мислим да су аларми у Србији попаљени, само је питање колико људи има могућност да их чује. Пре неки дан смо доживели да нас приватни инвеститор у Србији, нашој рођеној земљи, не пушта да испратимо отварање ветропарка Чибук 1 којем је присуствовао и председник државе из чијег кабинета нам је стигао позив. То је сумануто.

Ако посматрате изоловано тај догађај, можете рећи - па шта? Али то је део слагалице која, кад се састави, даје ружну и драматичну слику. Дакле, ако посматрате изоловано тај догађај, можете рећи - па шта? Али то је део слагалице која, кад се састави, даје ружну и драматичну слику. Нисмо ми у паници – чинимо све у нашој моћи да заштитимо наше новинаре, одлично сарађујемо са полицијом, међународним и домаћим институцијама које се баве медијима, имамо одлично обезбеђење и снажне камере које ће снимити сваки покрет око зграде. Људи овде нормално раде...

Али вероватно Вама као човеку који је одговоран за те новинаре није свеједно?

Апсолутно није. Нажалост, тренутно је моја прва брига безбедност новинара и других запослених, а не програм. Србија има тако тешку и фрустрирајућу историју са убиствима новинара, покушајима убистава, паљењем кућа, оваквим притисцима. Не знам да ли ико може да дозволи луксуз и да каже ма то је обичан инцидент. Дуго сам новинар, памтим и деведесете, и знам шта та врста агресије према независним медијима може да донесе колико год се неком чинило да су то изоловани инциденти од којих никоме не падне длака са главе. Пашће. Можда.

Нећу себи да дозволим лагодан приступ да одбацујем такве инциденте као небитне. Битни су у земљи у којој председник у емисији Бранкице Станковић четрнаест пута каже

да смо „америчка телевизија“.

Јесте ли можда приметили да, откако се појачано помиње Луксембург као лајтмотив, мање се говори да сте „америчка телевизија“ ... можда власти у Београду схватају да није паметно толико петљати Американце? То треба да питате Вучића. Он је пре извесног времена престао да помиње „америчку телевизију“ уз неку врсту полуизвињења и то тек кад га је упозорила наша новинарка. Као, он до сада није капирао какву врсту карме нама то доноси. То се не мења из времена Радикала – само назови медије антисрпским! То се радило деведесетих, а ради се и сада. Сад је само инкарнација друкчија - сад смо "луксембуршки". Гура се прича да нелегално послујемо иако је премијерка јасно рекла да Н1 послује тако што користи "рупе у закону". У целом свету је то еуфемизам за пословање по закону само што она не сме то јавно каже.

Какве су то рупе у закону?

Законске могућности. Закон дозвољава да телевизија буде регистрована ван Србије, а да у Србији постоји продукциона група која производи садржаје за ту телевизију.

"Адрија нуз", власник Ваше телевизије, има седиште у Луксембургу. Маса медија присутних у Србији, а друге фирме да и не помињемо, у страном су власништву. Зашто се то истиче само у случају Н1?

Зато што је Н1 једина телевизија коју ова власт нема под контролом. То не могу да прогутају упркос чињеници да контролишу огромну већину најмоћнијих медија у Србији. Немају минимум демократског капацитета да живе са једном таквом телевизијом. Није проблем до нас – сви одлично знају да фер извештавамо и свакој страни дајемо прилику. Нема примера да не радимо фер. Постоји само општа флоскула да смо антисрпска или не знам каква телевизија, а ми смо само телевизија која ради у интересу гледалаца, а не неке политичке опције.

Једном сте написали на Твитеру да су "Информер", "Српски телеграф" и "Ало!" антисрпски медији јер су "медијски криминалци у рату против чињеница, истине и Србије". По Вама, дакле, није српски ћутати? Тако је. Они раде све што је противно елементарним интересима Србије. Уништавају људске судбине и читаве породице клеветам и лажима.

Таблоиди раде све што је противно елементарним интересима Србије. Није у интересу Србије да противзаконито цуре информације из полиције и тужилаштва или да се медији под контролом власти обрачунавају са независним медијима. Није у интересу Србије да се уништава и сама помисао на најобичнији друштвени дијалог између супротстављених мисли, аргумената и опција. Све што они раде је противно интересу Србије.

Имамо стварност о којој извештавају критички медији којих није мало, али су углавном маргинални по дometу, и имамо паралелну медијску стварност. Шта мислите, како ће се то једног дана распетљати? Хоће ли уредници прорезимских медија напосто наставити да раде свој посао као да ништа није било?

Ако погледамо уназад, то не улива баш много оптимизма. Медији који, против свих правила професије, служе политичким интересима, врло лако могу да служе другим политичким интересима ако се промени групација које влада земљом.

(Дојче веле)

<https://p.dw.com/p/3RRUu>